

**Maria Kopsztein
Barbara Nowak**

Wybrane problemy pedagogiki społecznej

T.1

Środowisko wychowawcze

Podręcznik akademicki

Redakcja naukowa:
Cezary Krawczyk

Gliwice 2014

recenzja:

dr Andrzej Szymański

ISBN: 978-83-937205-9-0

Wydanie IV zmienione

Gliwice 2014

redakcja techniczna:

Aleksandra Krawczyk

Projekt okładki, oprawa i druk:

J&L Leszek Żochowski

44-100 Gliwice, ul. Lipowa 65

tel.: 32 279 22 03

www.drukarniajl.pl

*Podziękowanie dla Pani Marii Pszczyńskiej,
dzięki której materiały zawarte w tej książce
mogły zostać opublikowane.*

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział I. Wprowadzenie w problematykę	9
1. Pedagogika społeczna jako nauka. Przedmiot, zadania i elementarne pojęcia pedagogiki społecznej	10
2. Podstawy i przyczyny rozwoju pedagogiki społecznej. Wpływ innych nauk na rozwój nowej dziedziny naukowej	13
3. Pierwsze koncepcje pedagogiki społecznej	16
4. Rozwój pedagogiki społecznej w Polsce	21
Rozdział II. Środowisko wychowawcze rodziny	27
1. Rodzina jako grupa społeczna	28
2. Struktura, typy i funkcje rodziny	30
3. Definicja i typologia postaw rodzicielskich	36
4. Zależności między postawą rodziców a osobowością dzieci	50
5. Metody, style wychowania i ich oddziaływanie na osobowość dziecka	53
6. Organizacja czasu wolnego dzieci	58
7. Proces wychowania w rodzinie dotkniętej bezrobociem	65
8. Rodzina niepełna jako środowisko wychowawcze	69
9. Rodzina dysfunkcyjna	75
Rozdział III. Dom dziecka jako środowisko wychowawcze	87
1. Funkcje i zadania domu dziecka	88
2. Sytuacja społeczna wychowanków	91
3. Istota wsparcia społecznego wobec wychowanków	96
Rozdział IV. Świetlica a proces wychowawczy	101
1. Świetlica środowiskowa	102
2. Świetlica szkolna	113
3. Rodzaje, funkcje i zadania świetlicy w zreformowanej szkole	117

Rozdział V. Szkoła jako środowisko inspirujące i aktywizujące do działalności poza procesem dydaktycznym	123
1. Szkolne środowisko rówieśnicze	124
2. Szkolne środowisko wychowawcze	129
3. Funkcje szkoły a czas wolny ucznia	136
4. Organizacja czasu wolnego uczniów podczas zajęć pozalekcyjnych	142
Znani-mniej znani-zapomniani. Sylwetki wybranych działaczy społecznych, pedagogów	149
Bibliografia.....	231